



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.150/2023/32. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. november 29. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2023. december 6. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2023. február 15. napján kelt 22.B.507/2020/122. számú ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

A Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 7 (hét) év 6 (hat) hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 8 (nyolc) évre súlyosítja.

Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottal szemben a pénzbüntetés kiszabását mellőzi.

E vádlottakkal szemben a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát börtönben állapítja meg.

Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 24.000 (huszonnégyezer) forintra vagyonek Kobzást rendel el.

Terhelt1 I. r. vádlott helyesen 2022. november 3. napjától van ismételten letartóztatásban.

Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában az ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletet akként számítja be, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy napi bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

Terhelt1 I. r. vádlott tényleges tartózkodási helye: helyiség1i Országos Büntetés-végrehajtási Intézet.

Terhelt2 II. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: szám1.

Terhelt3 III. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: szám2

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet keltétől a mai napig letartóztatásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. február 15. napján kihirdetett 22.B.507/2020/122. számú ítéletében Terhelt1 I. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bűnösnek, ezért őt 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Vele szemben 693.000 forintra, a számsor számú bűnjeljegyzék 1. tétele alatt kezelt ezüst színű márkanév feliratú karórára, 2. tétele alatt kezelt férfi nyakláncra és 89. tétele alatt kezelt iPhone készülékre vagyonek Kobzást rendet el. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az általa

előzetes fogvatartásban és a meghatározott ingatlanban tartózkodás előírásával elrendelt bűnügyi felügyeletben töltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

[2] Terhelt2 II. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bűnösnek és ezért őt 5 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, 2 év B kategóriára meghatározott járművezetéstől eltiltásra és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének az összegét 1.500 forintban határozta meg, az így kiszabott pénzbüntetés összege 300.000 forint, melynek meg nem fizetése esetére határozott annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az általa előzetes fogvatartásban és a meghatározott ingatlanban tartózkodás előírásával elrendelt bűnügyi felügyeletben töltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

[3] Terhelt3 III. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bűnösnek és ezért őt 5 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, 2 év B kategóriára meghatározott járművezetéstől eltiltásra és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének az összegét 1.500 forintban határozta meg, az így kiszabott pénzbüntetés összege 300.000 forint, melynek meg nem fizetése esetére határozott annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az általa előzetes fogvatartásban és a meghatározott ingatlanban tartózkodás előírásával elrendelt bűnügyi felügyeletben töltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

[4] Határozott a további bűnjelekről, az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész három munkanap gondolkodási időt követően mindhárom vádlott terhére az elbírált közegészség elleni büntetjük bünszervezetben történt elkövetésének megállapításáért és a velük szemben kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának emelése végett jelentett be fellebbezést.

[6] Az I. r. vádlott és védője, valamint a III. r. vádlott és védője enyhítés érdekében élt jogorvoslattal.

[7] A II. r. vádlott és védője a tárgyaláson a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanap gondolkodási időt tartott fenn, ennek lejártát követően a védő fellebbezést jelentett be a II. r. vádlott terhére rótt bűncselekmény téves minősítése miatt, a kiszabott büntetés enyhítését célzóan.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség számsor1 számú átiratában az elsőfokú ügyészi fellebbezést kiegészítéssel fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta.

[9] Kifejtette, hogy a II. r. vádlott védőjének fellebbezésére figyelemmel a felülbírálat a II. r. vádlott vonatkozásában a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján, míg az I. és III. r. vádlott esetében a Be. 590. § (10) bekezdésének megfelelően teljeskörű.

[10] A fellebbezések elbírálása végett a Be. 599. § (1) bekezdésének figyelembevételével nyilvános ülés kitűzését indítványozta, bejelentette, hogy azon nem kíván részt venni.

[11] Álláspontja szerint a törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat

megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve állapította meg a tényállást, mely mentes a megalapozatlansági okoktól.

[12] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is kellő terjedelemben tett eleget. A rögzített tényállás alapján okszerű következtetést vont mindhárom vádlott elkövetéskori tudattartalmára és azon keresztül bűnösségére nézve, valamint a társtetteség tekintetében is helyesen minősítette azok terjesztői típusú közegészséget támadó kábítószerrel összefüggő tevékenységét. A II. r. vádlott védőjének a kábítószer birtoklását hangsúlyozó és ekként eltérő jogi minősítés megállapítását kezdeményező fellebbezését nem tartotta alaposnak.

[13] Tévedett azonban a törvényszék, amikor az általa rögzített tényállásból fakadóan a három vádlott kábítószer-kereskedői tevékenységével kapcsolatban nem állapította meg, hogy azt a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti bűnszervezetben követték el, holott annak valamennyi törvényi feltétele maradéktalanul együtt áll.

[14] A Fővárosi Törvényszék tévesen ítélte meg, hogy a három vádlott, mint bűnözői csoport a kábítószer kereskedői tevékenységét – melyben az irányítói és a végrehajtói szint elkülönült, azaz hierarchikus volt, és 5 évnyi, vagy azt meghaladó szabadságvesztés büntetéssel büntetni rendelt bűncselekmény elkövetésére irányult – nem huzamosabb időre tervezve fejtette ki, ezáltal nem hozott létre szervezett bűnelkövető csoportot. Ennek az elsőbírői álláspontnak alapvetően ellentmond az a körülmény, hogy a 2018. május 8. napján Terhelt3 III. r. vádlott bérleményben felfedezett ültetvény eltérő egyedfejlettséggű, azaz különböző időpontokban elvetett, természeteni kezdett növény egységekből állt.

[15] Hivatkozott arra is, hogy a töretlen bírói gyakorlat szerint a huzamosabb időre szervezettség szempontjából közömbös, hogy az elkövető milyen időtartamban vett részt a bűnszervezet működtetésében, különös tekintettel arra is, hogy jelen ügyben a bűnszervezet további működését a bűnüldöző hatóság eljárása akadályozta meg, röviddel a bűnszervezet létrehozását követően.

[16] A három vádlott a jelen büntetőügyben elbírált magatartását egymás tevékenységéről tudva, Terhelt1 I. r. vádlott irányítása és utasítása szerint összehangolva a kábítószer termesztését, illetve más forrásból történő megszerzését, porciózását, fogyasztókhoz juttatását, szállítását, egymás magatartásait kiegészítve vitte véghez. Elvitathatatlan, hogy minden társas elkövetés legalább egy minimális együttműködést kíván meg az elkövetők részéről, azonban jelen ügyben a három vádlott hierarchikus módon, az összehangoltság magasabb fokán valósított meg terjesztői típusú kábítószer-kereskedői magatartást, melynek összehangolására olyan nyelvezetet, bűnözői szlenget, illetve argót használtak, amely bűnös tevékenységüknek a bűnüldöző hatóság előli leplezésére és lebukásuk veszélyének minimalizálására irányult.

[17] Mindezek alapján az ügyészség szükségesnek látta annak megállapítását a fellebbviteli eljárásban, hogy a vádlottak bűnszervezetben valósították meg a cselekményeiket, mely körülmény a büntetés kiszabása körébe tartozó ítéleti rendelkezésként vehető számba.

[18] A büntetés kiszabás keretében a bíróság a három vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket vizsgálta, majd okszerűen ismerte fel, hogy valamennyiükkel szemben fegyház fokozatú végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabásával érhetők el a büntetési célok.

[19] Az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel azt is, hogy a kábítószer-kereskedői tevékenységével rendszeres jogtalan haszonra törekvő Terhelt2 II. r. vádlottal és Terhelt3 III. r. vádlottal szemben pénzbüntetés kiszabásának is helye van, illetve mivel gépjármű

használatával szállították a kereskedésbe bevont kábítószer, közúti járművezetéstől eltiltás büntetést is ki kellett velük szemben szabni.

[20] A vádlottakra kiszabott szabadságvesztés és mellékbüntetés ítéleti tartama azonban nem tükrözi a társas bűnelkövetői alakzat legmagasabb fokát jelentő bünszervezeti elkövetés valós társadalomra veszélyességét, az így kiszabott büntetések nem feleltethetők meg a felemelt büntetési tétel keretnek sem, ezért azoknak a középértéket célzó felemelése szükséges az ítéltáblai eljárásban. A kiszabott pénzbüntetések és a járművezetéstől eltiltás büntetések mértékét ugyanakkor méltányosnak tartotta.

[21] Mindebből következően érvelése szerint az elsőfokú ítéletben meghatározott büntetések enyhítését célzó védelmi fellebbezések érdemi alap hiányában a fellebbviteli eljárásban nem vezethetnek eredményre.

[22] Az ítéleti 3. tényállási részben foglaltakhoz kapcsolódóan az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni Terhelt3 III. r. vádlottnál 10.000 forintnak, az általa forgalmazott kannabisz eladásából származó összegnek a vagyonekhozjárásáról. Ellenben az I. r. vádlottnál elrendelt vagyonekhozjárás törvényes és mértékében helyes döntés eredménye a Fővárosi Törvényszéktől.

[23] A bírósági ítélet további, járulékos, illetve egyszerűsített felülvizsgálat tárgyára tartozó rendelkezései, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása kivételével, valamennyi vádlottnál a törvényi előírásoknak megfelel.

[24] Mindezekre figyelemmel a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét változtassa meg, melynek keretében a vádlottak által elkövetett közegészség elleni bűncselekményt bünszervezetben elkövettként állapítsa meg. Mindhárom vádlottal szemben szabjon ki felemelt tartamú fegyház fokozatú szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltás mellékbüntetést, valamint állapítsa meg, hogy a szabadságvesztés büntetésből feltételes szabadságra nem bocsáthatók.

[25] Terhelt1 I. r. vádlottnak az elsőfokú ítélet kihirdetése óta letartóztatásban töltött idejét a szabadságvesztés büntetés tartamába számítsa be.

[26] Terhelt3 III. r. vádlottal szemben 10.000 forint összegre rendeljen el vagyonekhozjárás intézkedést is.

[27] Az ítéleti indokolás [102]-[104] pontjában írtakat mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítélet további rendelkezéseit mindhárom vádlott tekintetében hagyja helyben.

[28] Az I. r. vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában az elsőfokú bírósági eljárás során enyhítés iránt bejelentett fellebbezését fenntartotta.

[29] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, arra hivatkozással, hogy védené az elsőfokú eljárás során végül a vádirattal szinte egyezően beismerő vallomást tett. A törvényszék előtt megtartott perbeszédében elmondottakat és az abban hivatkozottakat továbbra is maradéktalanul fenntartotta, azt megismételni nem kívánta.

[30] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlansági hibában nem szenved, ezért azt a másodfokú eljárás során is irányadónak tekintette. A törvényszék a bizonyítékokat maradéktalanul beszerezte, azokat egyenként és összességében értékelte, számot adott arról, hogy mit miért fogadott, illetve vetett el a tényállásának megállapításakor. A jogi minősítéssel is egyetértett.

[31] A jelen eljárás legkritikusabb pontjának a bünszervezet megállapíthatóságának a kérdését tartotta. Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság részletesen és teljeskörűen megindokolta, hogy miért nem értett egyet az ügyészi végindítványban vázolt bünszervezetben történt elkövetéssel.

[32] Kitért arra, hogy a jogalkotó nem véletlenül határozta el a bűnszervezet fogalmát a bűnszövetség fogalmától, illetve adott iránymutatást a jogalkalmazók számára az elkövetés megállapíthatósága tekintetében. Az újabb szabályozás kiegészült a hierarchia és a konspiráció fogalmi elemeivel, melyek alapján a bűnszervezet csakis akkor állapítható meg, ha a hosszabb időn túlmenően a hierarchia jegyeit is magán viseli. Ebben az esetben az elkövetők alá- fölé rendeltségi viszonyban vannak egymással és a döntési szintek egyenként és külön-külön is jól elkülöníthetők egymástól, ily módon a szervezet felépítésének vertikális jellege is van. Ez az a két plusz tartalmi feltétel, amely a bűnszövetség szervezetségi szintjéhez képest minőségi többletet jelent.

[33] Ezen túlmenően a jogalkotó a szervezet működésével összefüggésben nem csupán összehangoltságot, hanem konspiratív működési jelleget követel. Nyilvánvalóan ez a konspirációs jelleg, konspiratív működés meghaladja azt a szintet, amelyet az egyes bűncselekmények elkövetése által megkövetelt konspiráció feltételez. Jelen esetben a vádlottak közötti szóhasználat, találkozási helyek megjelölése, a bűncselekmény leleplezését szolgálta csak, azt a fajta többletet nem jelentette, amely a bűnszervezet megállapítására adhatna alapot.

[34] Hivatkozott arra is, hogy a bűnszervezeti minősítést megalapozó feltételeknek együttesen kell fennállnia és jelen esetben nem csak a belső konspiráció hiányzott, hanem az úgynevezett bűnszervezet élén álló főnök személyének a megkérdőjelezhetetlen és visszautasíthatatlan utasításadási joga is.

[35] Amikor az I. r. vádlott telefonon közölte akár a II. r., akár a III. r. vádlottal, hogy mi lenne a feladat, vagy a munka, nem egy, nem két esetben a végrehajtói szint megtagadta a végrehajtást azzal, hogy nincs kedve dolgozni. Ez a fajta hozzáállás inkább mellérendeltséget feltételez, mintsem hierarchikus viszonyt.

[36] Érvelése szerint nem vitatott, hogy a vádlottak cselekménye valamiféle szervezetség jegyeit magán viselte, azonban ez nem haladta meg a bűncselekmények leleplezésének elkerülése érdekében alkalmazott cselekvőségnek azt a fokát, amely a nagyon súlyos jogkövetkezményekkel járó bűnszervezeti minősítést megállapíthatóvá tette volna.

[37] A büntetés kiszabása körében értékelhető tényezők kapcsán előadta, hogy védence bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett. A bíróság a tárgyalás közvetlenségénél fogva tapasztalhatta, hogy a cselekményeit őszintén megbánta, három kiskorú gyermekről gondoskodnak feleségével, legkisebb gyermeke éppen elmúlt két éves.

[38] Védence korábban valóban kábítószer-fogyasztó volt, azonban a büntetés-végrehajtási intézetben sikerült leszoknia a káros szenvedélyéről.

[39] A cselekmény elkövetése óta öt és fél év telt el. Az I. r. vádlott 2018. május 8. napja óta áll kényszerintézkedés hatálya, részben letartóztatás, részben bűnügyi felügyelet hatálya alatt.

[40] A büntetési célok elérése érdekében a büntetéskiszabási szempontok szem előtt tartásával, az enyhítő és súlyosító körülmények értékelésével, álláspontja szerint már mind az egyéni speciális, mind a generális prevenció is megvalósult az igen hosszú letartóztatás ideje alatt.

[41] Védencének családjával rendszeres a kapcsolattartása, a túl hosszú szabadságvesztés kiszabása nem csak őt, hanem az egész családot is gyermekeivel együtt sújtaná. Ezen túlmenően az I. r. vádlott orvosi kezelés alatt is áll különféle keringési és mozgásszervi panaszokkal.

[42] A hivatkozott nyomatékos enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a védencével szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát enyhítse.

[43] Terhelt2 II. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában kifejtette, hogy a fellebbviteli főügyészség fellebbezésében foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a bünszervezetben történt elkövetés megállapítását.

[44] Álláspontja szerint nem annak van kiemelkedő jelentősége, hogy az I. r. vádlottól eredő egyes utasítások nem közvetlenül, hanem a II. r. vádlotton keresztül jutottak el a III. r. vádlotthoz, hanem annak, hogy az utasítások teljesítése a II. r., de főként a III. r. vádlott aktuális szándékától, kedvétől függött. Ezt több telefonbeszélgetés is alátámasztotta. A III. r. vádlott jó néhány alkalommal mondott nemet a II. r. vádlott – I. r. vádlottól származó – kérésének, akár szállítási feladatról, akár arról volt szó, hogy kocsival szeretnének beállni az udvarára.

[45] A telefonbeszélgetésekből jól kivehető, hogy a bünszervezet vezetőjeként minősített Terhelt1 I. r. vádlott nem rendelkezik semmilyen eszközzel a vádlott-társaival szemben arra az esetre, ha nem, vagy nem úgy teljesítik a kérését, ahogy szeretné. Ilyen esetekben még a nyomozó hatóság is csupán annyit tudott feljegyezni, hogy az I. r. vádlott ilyenkor nem örül a hírnek. Vagyis nem örül, ha Terhelt3 nem hajlandó valamit elszállítani, ahová kéri, vagy nem engedi be az autót a kertjébe, vagy nem akar adott napon dolgozni.

[46] Mindezek alapján azt látta megállapíthatónak, hogy az olyan reakciók, mint amilyeneket az I. r. vádlott utasításai kapcsán annak vádlott-társai tanúsítottak, még egy egyszerű kisboltban szerveződött munkakapcsolat esetén sem lennének elfogadhatóak, nemhogy egy olyan bünszervezet esetén, melynek hatékonyságával szemben a törvényalkotó kétszeres büntetési tétellel és számos egyéb rendkívül szigorú jogkövetkezménnyel próbál fellépni.

[47] Utalt arra, hogy a feladatok megosztása is rendszertelenül történt, hiszen az ítélet szerint sem a tárolást, sem a szállítást nem ugyanaz a személy végezte. Előfordult, hogy az I. r. vádlott kérésével szemben az utolsó pillanatban dőlt el, hogy adott esetben mégsem a III. r. vádlott, hanem a II. r. vádlott visz valamit valahová. Ennek oka többnyire csupán az volt, hogy a III. r. vádlottnak más dolga volt, míg következménye, hogy az I. r. vádlott ennek nem örült.

[48] Akármit is kellett leszállítani a terheltnek, a telefonbeszélgetések alapján szinte az összes vádbeli cselekményéről elmondható, hogy ad hoc jellegűek voltak, megvalósulásuk az érintettek kedvétől függött, melyet legtöbbször az előre nem egyeztetett díjazás befolyásolt, melyre egyébként az eljárás során szintén ellentmondásos adatok merültek fel.

[49] Ezen felvázolt körülmények okfejtése alapján a bünszervezet megállapíthatósága ellen hatnak, hiszen nem igazán lehet szervezettnek, főleg nem hosszabb távra szervezettnek tekinteni egy olyan csoportot, ahol még a tevékenység legfőbb céljának, azaz a haszonnak a megosztási módja sem került egyértelműen meghatározásra. Azt, hogy a II-III. r. vádlottak a bűncselekmény hasznaként kábítószer kaptak volna, valószerűtlennek tartotta.

[50] A konspiráció hiányával kapcsolatban az elsőfokú ítélet megállapítását helyesnek tartotta. A vádlottak egymás közötti működésük során telefon beszélgetéseiben teljesen nyíltan beszéltek róla, hogy kinek, mikor és hová kell vinni a leszállítandó dolgot, melynek során többször még konkrétan el is magyarázzák egymásnak a fenti adatokat.

[51] A hosszabb időre szervezettséggel kapcsolatban azon fellebbviteli főügyészségi érveléssel, hogy 2018 januárjától kell számítani a bünszervezet létrejöttét, mert

a kender termesztése a III. r. vádlott részéről már ekkor megkezdett lehetett, nem értett egyet. A főügyészség fenti megállapítását csak feltételezésnek tartotta, hivatkozott rá, hogy az igazságügyi szakértőhöz ezzel kapcsolatosan kérdés nem lett felfeltéve, így az szakértői véleményen nem alapul, másrészt a vád 2018. április elejétől a vádlottak 2018. május 8. napján történt elfogásáig terjedő időtartamban jelölte meg a vád tárgyát képező cselekmények konkrét elkövetési időpontját, a megállapított tényállás is ezt az időtartamot rögzítette elkövetési időként.

[52] Ha igaza is lenne a főügyészségnek a III. r. vádlottnál talált ültetvény termesztési időpontját illetően, nem került megjelölésre semmilyen adat, mely azt támasztaná alá, hogy a termesztés megkezdésében társai bármilyen módon befolyásolták volna a III. r. vádlottat, sőt a III. r. vádlott – egyéb részében elfogadott vallomása – éppen arról szól, hogy az ültetvény termesztését saját fogyasztás céljából kezdeményezte.

[53] Ugyanakkor a II. r. vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítésével nem értett egyet. Nem vitatta azt az elsőbírói álláspontot, hogy a továbbértékesítés céljából történő készletezés, vagy szállítás is megvalósítja a kereskedelmi alakzatot, de érvelése szerint a II. r. vádlottnál az autóban talált kábítószer mennyisége, illetve a lakhelyén tőle lefoglalt kábítószer össz mennyisége nem éri el a jelentős mennyiség alsó határát a szakértői vélemény szerint. Védenccé esetében ezen túlmenően megalapozatlan lenne figyelembe venni a III. r. vádlott lakásán talált, vagy pedig a tanútól lefoglalt kábítószer mennyiséget.

[54] Az elsőfokú bíróság indokolásából nem állapítható meg egyértelműen, hogy a III. r. vádlott ültetvénye képezne akárcsak részben is a továbbértékesítésre kerülő kábítószer alapját, illetve abban az I. és II. r. vádlott közreműködött volna. Az elfogás napján a II. r. vádlott által vezetett autóban feltalált kábítószerrel pedig nem lehet megállapítani, hogy az a III. r. vádlott ültetvényéről származott-e. Az eljárás adatai alapján pedig okfejtése szerint kétséget kizáróan nem lehet bizonyítani azt, hogy az ültetvény termésével a II. r. vádlott is kereskedett volna.

[55] Mindezek alapján védenccé felelőssége csak a közvetlenül hozzá köthető kábítószer mennyisége alapján állapítható meg, ami a szakértői vélemény szerint nem éri el a jelentős mennyiséget, ezért e körülményekre figyelemmel kérte minősíteni a II. r. vádlott cselekményét.

[56] Kifejtette, hogy a törvényszék nem vette kellőképpen figyelembe a belső arányosság követelményét a büntetés kiszabásakor. A II. r. vádlotthoz képest a vádlott-társai eleve több tényállásban érintettek, védenccé az egyetlen, akihez konkrét személynek történt eladás nem volt köthető, míg az I. és III. r. vádlottak bűnössége tőle teljesen független, önálló értékesítések miatt is megállapításra került.

[57] Ugyancsak jelentős különbség az I. r. vádlotthoz képest, aki büntetett előéletű és az ítélet szerint irányító szerepet töltött be az elkövetések során, hogy védenccé büntetlen előéletű és csak könnyű droggal hozható összefüggésbe a cselekvősége.

[58] Utalt arra, hogy az időmúlást enyhítő körülményként a II. r. vádlott javára mindenképpen figyelembe kell venni, ugyanakkor védenccé személyi körülményeiben az elsőfokú ítélet óta is következett be változás, élettársa orvosi iratokkal igazoltan gyermeket vár, veszélyeztetett terhesként.

[59] Munkahelyi körülményeit illetően jelenleg is adózott jövedelemmel rendelkezik, ahogyan a letartóztatás megszűnése óta folyamatosan. Állandó munkahelye mellett egy alakulóban lévő nemzetközi szintű vállalkozás kialakításában is jelentős szerepet vállal, melyről ügyvezetői igazolást csatolt.

[60] Hivatkozott arra is, hogy védenca egészségügyi állapota nem javult, hasnyálmirigy betegsége továbbra is fennáll, míg térde olyan mértékben romlott, hogy a mellékelt orvosi dokumentumok alapján sürgős műtetre van szüksége ahhoz, hogy járóképessége fenntartható maradjon.

[61] Kérte figyelembe venni, hogy a II. r. vádlott ellen korábban sem volt és azóta sem indult más büntetőeljárás, valamint, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala óta is jelentős időmúlás állapítható meg, ami nem róható védenca terhére, hiszen minden egyes eljárási cselekményen megjelent.

[62] Igazolásokot csatolt arról, hogy védenca az Igazságügyi Minisztérium „Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése” elnevezésű számlájára összesen, több részletben 50.000 forintot utalt át.

[63] Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és védenca büntetését elsődlegesen a cselekmény minősítésének a megváltoztatásával, másodlagosan pedig változatlan minősítés mellett, az enyhítő szakasz alkalmazásával enyhítse.

[64] Terhelt3 III. r. vádlott védője a fellebbezése indokolásában a bejelentett fellebbezést fenntartotta.

[65] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte a bűnszervezet megállapítását, az ítéletben részletesen kifejtette, hogy azt miért nem állapította meg, az abban foglaltakkal egyetértett, kérte, hogy e körben az elsőfokú bíróság előtt megtartott perbeszédében foglaltakat vegye figyelembe a másodfokú bíróság.

[66] Előadta, hogy a törvényszék súlyosító körülményként értékelte a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, a társtettesi elkövetést, valamint, hogy védenca kábítószer-fogyasztó. Enyhítő körülményként pedig az egészségi állapotának romlását, a büntetlen előéletét, valamint az idő múlását.

[67] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság alapvetően megfelelően vette számba a büntetés kiszabási körülményeket, azonban van néhány olyan adat, mely a személyi körülmények vonatkozásában rögzítésre került, azonban azokat nem értékelte a bíróság a vádlott javára.

[68] Ilyen elsődlegesen az egy kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás. Ezt a bíróság rögzítette, azonban nem értékelte enyhítő körülményként, pedig igen nagy nyomatéka van azzal összefüggésben, hogy védencének a büntetőeljárás hatálya alatt született meg a gyermeke.

[69] Ennek azért is van jelentősége, mivel védenca élete ezzel teljesen új irányba fordult, hiszen most már nem csak önmagáról, hanem családjáról is gondoskodnia kell. Mindent meg is tett már az eljárás alatt is ezért, hiszen amint ezt a kényszerintézkedések lehetővé tették számára, elhelyezkedett és arra törekedett, hogy életét visszaterelje a társadalmi normáknak megfelelő mederbe.

[70] Az elsőfokú eljárás alatt is három bejelentett munkahellyel rendelkezett, a gyermek születése után ez kettőre csökkent, hogy ő is ki tudja venni részét a gyermek körüli teendőkből.

[71] Mindezek egyértelműen azt igazolják, hogy ténylegesen új életet kezdett, megváltozott, kellő lecke volt számára már önmagában is a büntetőeljárás és a letartóztatásban eltöltött idő, majd a bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött egy év is.

[72] Megjegyezte, hogy az időmúlás a kényszerintézkedés hatálya alatt töltött idővel együtt szintén nyomatékos enyhítő körülményként értékelhető, különös tekintettel arra, hogy azóta sem indult semmilyen büntetőeljárás a védencével szemben.

[73] Hivatkozott arra is, hogy a III. r. vádlott korábban rendszeres kábítószer használó volt, melyre figyelemmel a rendszeres hozzászokás nála megállapítható volt és ez álláspontja szerint mindenképpen figyelembe vehető körülmény. Az is méltányolható védenccé esetében, hogy szakított korábbi életmódjával és sikerült teljesen leszokni a kábítószerekről és új életet kezdett.

[74] Büntetlen előélete okán korábban még sosem volt hasonló helyzetben, az eljárás, a kényszerintézkedések, így igencsak megviselték és elhatározta, hogy sosem szeretne még csak hasonló helyzetbe sem kerülni. Normális, kiegyensúlyozott, a társadalmi normáknak megfelelő életet él, immáron családjával.

[75] Kifejtette, hogy a felsorolt igen kedvező személyi körülmények figyelembevételével lehetőség van a büntetést akár a minimumban meghatározni, vagy akár enyhítő szakasz alkalmazásával is kiszabni.

[76] Utalva arra, hogy tisztában van azzal, hogy Magyarországon nem precedens jog érvényesül, mégis hivatkozott e körben a bírói gyakorlatra, mellyel az enyhítésre irányuló érveit igyekezett alátámasztani.

[77] Mindezek alapján kérte, hogy a másodfokú bíróság védenccé büntetését enyhítő szakasz alkalmazásával szabja ki, vagy azt a törvényi minimumban határozza meg.

[78] A másodfokú bíróság az ügyben a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen az ügyész a korábbi bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[79] A nyilvános ülésen az I. r. és III. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezésben foglalt indokok mentén szólalt fel, az enyhítést megalapozó körülményeket hangsúlyozva, a bünszervezetben történt elkövetés megállapíthatóságának elvetése mellett.

[80] A II. r. vádlott védője az írásban benyújtott fellebbezést némileg kiegészítve tartotta fenn, melynek során az ítéleti tényállás [11] bekezdése kapcsán kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a vádlottak főként marihuánával és hasis gyantával kereskedtek, miközben arra vonatkozó adat, hogy mással is kereskedtek volna, nem merült fel.

[81] A III. r. vádlott által működtetett ültetvény kapcsán továbbra is kifogásolta annak megállapítását, hogy arról az I. és II. r. vádlott tudomással bírt, illetve azt, hogy az azon termesztett kábítószeres is az értékesítés részét képezték. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló adatok e megállapítást nem támasztják alá kétséget kizáróan. Továbbra is fenntartotta azon érvelését, hogy az ültetvény létesítése kapcsán adatok nem állnak rendelkezésre, csupán abból az állapotból lehet kiindulni, ami 2018. május 8. napján adott volt.

[82] Kifogásolta, hogy szerkesztési hiba folytán az elsőfokú bíróság a [24] bekezdés első mondataként azt rögzítette, ami a vád szerint a [23] bekezdés utolsó mondata kellett volna, hogy legyen, hogy a III. r. vádlott lakásán milyen mennyiségű és tiszta hatóanyag tartalmú kábítószeret találtak.

[83] Az elsőfokú bíróság rögzítette a vádlottak által kereskedés céljából közösen megszerzett és tárolt kábítószeres együttes mennyiségét is, mely a jelentős mennyiség alsó határát meghaladta, ebben azonban benne foglaltatott a Terhelt3 lakásán talált összmenyiség is. Az írásban benyújtott fellebbezésével egyezően fenntartotta azt az álláspontját, hogy a III. r. vádlott lakásán lefoglalt kábítószer mennyiséget nem lehet a II. r. vádlott terhén értékelni, mely körülmény a II. r. vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítését is befolyásolja, ez esetben az enyhébben minősül.

[84] Felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú bíróság az indokolása [58] bekezdésében a cselekmények gyakoriságára vonatkozóan tett megállapítása során

helytelenül hivatkozott arra, hogy a lehallgatási anyagban 11 megálló került volna megjelölésre, az helyesen csak egy megálló a jelentésben foglaltak szerint.

[85] A bűnszervezet megállapíthatóságával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy jelen ügyben az egyes cselekmények, az átadások-átvételek megvalósítása érdekében oszlottak meg a feladatok, hiszen jellemzően az I. r. vádlott tudta, hogy kik akarnak kábítószer venni, vagy eladni, ezért nyilván ő tudta megmondani, hogy hová kell menni, ki mikor mit vesz, vagy ad el. Nyilvánvalóan meg kellett szervezni azt is, hogy ki viszi oda az adott árut, vagy ki veszi át azt, ha beszerzés történt. A szerepek, a feladatok megosztása a bűncselekmény elkövetési módszerének volt a lényeges eleme, a feladatmegosztás nem magát a csoportot jellemezte, nem ahhoz kapcsolódott, márpedig a bűnszervezetre az a jellemző.

[86] Az alá-fölé rendeltség tekintetében kifejtette, hogy e kitétel azt feltételezi, hogy a főnök, vagy vezető nem kér, hanem utasítást ad. A lehallgatás anyagából egyértelműen kiderül, hogy jelen esetben nem alá-fölé rendeltségi viszonyban, hanem inkább mellérendelt pozícióban voltak a vádlottak a csoportot illetően.

[87] Továbbra is vitatta, hogy a bűnszervezeti feltételek között megkövetelt összehangoltság (konspiráció) megvalósult volna a rendelkezésre álló adatok szerint, hivatkozott arra is, hogy a haszon megállapítása és elosztása sem egyértelmű, mint ahogy a hosszabb időre szervezettség sem állapítható meg a csoport működési jellemzői és annak időtartama alapján.

[88] Terhelt1 I. r. vádlott a nyilvános ülésen a személyi körülményei vonatkozásában az elsőfokú bíróság által rögzítettekhez képest előadta, hogy felesége a gyermekeivel – helyesen a utcanév található – lakásban él, velük tartja a kapcsolatot, rendszeresen látogatják.

[89] Pánikbetegségére már nem szed gyógyszert, ugyanakkor időközben fülzúgása is keletkezett az eddigi betegségein kívül és az utóbbi időben a májával és a szívével is vannak problémái, melyek kivizsgálás alatt vannak. Beszámolt egy adórtartozásról, melynek összegét nem tudta megjelölni és megerősítette, hogy további büntetőeljárások vannak folyamatban ellene.

[90] Az ügygel kapcsolatban és az utolsó szó jogán azt hangsúlyozta, hogy megbánta a történeteket, sajnálja, hogy sok fájdalmat okozott a családjának. Utalt rá, hogy korábban alkohol-és drogfüggő volt, maga körül mindenkit tönkretett. Édesapját időközben elveszítette, van egy kicsi gyermeke, aki két és fél éves, őt alig ismeri. A nagyobb gyerekei mondják a kislányának, hogy ő az édesapja. Azt kérte a bíróságtól, hogy kaphasson lehetőséget arra, hogy felnevelhesse a kislányát, hogy a családja boldogan élhessen, és ne abban a bánatban éljék le az életüket, amit ő okozott. Hivatkozott arra is, hogy szeretne az édesanyja mellett is lenni, aki súlyos depresszióban, pánikbetegségben szenved, szeretne normális életet élni, szeretné, ha büszke lenne rá az édesanyja, mert az ő családjukban nem volt szokás az ilyen magatartás, mint amit ő tanúsított.

[91] Terhelt2 II. r. vádlott a nyilvános ülésen a személyi körülményei körében előadta, hogy a cég1-nél megszűnt a munkaviszonya, jelenleg a cég5-nél dolgozik, a havi jövedelme 300.000-400.000 forint közötti. Élettársi kapcsolatban él, élettársa munkanélküli és közös gyermeküket várja veszélyeztetett terhesként. A szülei ingatlanában élnek, akik segítik őt, bár maguk is cukor-és szívbetegek. Egy gépkocsivásárlás folytán 4 millió forint hiteltartozás terheli. Az elsőfokú ítéletben írtakon kívül cukorbetegsége és refluxa is van, térdprotézis és tengelykorrekciós műtétre vár, e körülmények miatt nehezen tud mozogni.

[92] A cselekmény elkövetését megbánta, nem szeretné, hogy a születendő gyermekeire kihatással legyenek ezek a dolgok.

[93] Terhelt3 III. r. vádlott a nyilvános ülésen a személyi körülményei vonatkozásában úgy nyilatkozott, hogy szakképzettsége karosszéria és szerkezetlakatos, minősített hegesztő. Az elsőfokú ítéletben rögzített munkái már nincsenek meg, jelenleg munkanélküli és kéthetes próbaidőn van az cégnév egyik alvállalkozó cégénél, ahol havi 300.000 forint lesz a keresete. Ezen túlmenően függőben van egy takarítási munkája is, ahol irodákat és sportsarnokokat kellene takarítania. Élettársi közösségben él. A 2 és fél éves gyermeke most kezd bölcsődébe járni és ezt követően élettársa is dolgozni fog. Vagyontalan, személyi hitel felvétele folytán terheli tartozás, mely 4 év múlva jár le, ennek havi törlesztőrésze 30.000 forint.

[94] Az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nagyon megbánta a történeteket, az élete hátralévő részében nem hiszi, hogy a törvénnyel szembe menne.

[95] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[96] Figyelemmel arra, hogy a II. r. vádlott védője a bejelentett jogorvoslati kérelmében téves minősítésre is hivatkozott, az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással teljes terjedelmében felülbírált, mely felülbírálat a Be. 590. § (10) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a II. és III. r. vádlottra is kihatott, az kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására is.

[97] A Be. 590. § (7) bekezdés alapján pedig ugyancsak valamennyi vádlott esetében hivatalból felülbírált a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó rendelkezéseket is.

[98] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[99] Nem történt sem abszolút [Be. 607.§ (1) bek., 608. § (1) bekezdés a) - f) pont], sem olyan relatív eljárási szabálysértés [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés], amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

[100] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben értékelte, mérlegelése eredményéről számot adott.

[101] A vádlottak személyi körülményeire és előéletére vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a nyilvános ülésen tett nyilatkozatok és az iratok tartalma alapján:

[102] Terhelt1 I. r. vádlott különélő felesége a vádlottal közös gyermekeivel helyesen a utcanév található lakásban él, az I. r. vádlott tartja velük a kapcsolatot, rendszeresen látogatják a büntetés-végrehajtási intézetben. Pánikbetegsége fennáll, de arra gyógyszer már nem szed, ugyanakkor időközben fülzúgása is keletkezett az eddigi betegségein kívül és az utóbbi időben a májával és a szívével is vannak problémái, melyek elmondása szerint kivizsgálás alatt vannak. Adótartozás terheli, melynek összege nem ismert.

[103] Az I. r. vádlott ellen az elsőfokú ítéletben írtakon kívül további eljárások vannak folyamatban:

-a hatóságnév számsor2 bü. számon a 2021. február 4. napján elkövetett sikkasztás büntette miatt,

-a hatóságnév1 számsor3 bü. számon indult ellene büntetőeljárás a 2022. július 13. napján elkövetett pénzmosás büntette és a 2022. november 2. napján elkövetett közokirat-hamisítás

büntette miatt, ezen eljárásban vele szemben 2023. április 24. napján 1 évi időtartamra feltételes ügyészi felfüggesztésre került sor,

- a hatóságnév² számsor⁴ szám alatt indult büntetőeljárás vele szemben a 2021. májusában elkövetett védettségi igazolással való visszaélés büntette miatt,

-a hatóságnév³ pedig számsor⁵ bü. szám alatt van folyamatban ellene büntetőeljárás a 2022. április 13. napján elkövetett pénzmosás büntette miatt.

[104] Ugyanakkor rögzíti az ítéltábla, hogy a Btk. 97. § (1) bekezdése szerint a büntetőjogi felelősség megállapításához, büntetés kiszabásához vagy intézkedés alkalmazásához fűződő hátrányos jogkövetkezményt törvény állapíthat meg.

[105] A (2) bekezdés alapján a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. A visszaesés és az ahhoz fűződő, e törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmények a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 389. §-a szerint, az újabb bűncselekmény elkövetéséhez legközelebbi időpontban a bűnügyi nyilvántartásból beszerzett adatok alapján akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek.

[106] Mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy amely adatot a bűnügyi nyilvántartás már nem tartalmaz, az nem létező adatnak tekintendő. (BH.2019.154.)

[107] E szabályozás alapján a másodfokú bíróság Terhelt¹ I. r. vádlott esetében az elsőfokú ítéletben rögzített büntetések közül az 1. pont alatti ítélet (Pesti Központi Kerületi Bíróság számsor⁶ szám) feltüntetését mellőzi, mert ezen elítélés adatait a másodfokú bíróság által beszerzett bűnügyi nyilvántartás már nem tartalmazza.

[108] Terhelt² II. r. vádlott munkaviszonya a cég¹-nél megszűnt, jelenleg a cég⁵-nél dolgozik, a havi jövedelme 300.000-400.000 forint közötti. Élettársi kapcsolatban él, élettársa munkánélküli és közös gyermeküket várja, veszélyeztetett terhes. Párjával a szülei ingatlanában laknak, akik segítik őket, bár maguk is cukor-és szívbetegség. Egy gépkocsivásárlás folytán 4 millió forint hiteltartozás terheli. Az elsőfokú ítéletben írtakon kívül cukorbetegsége és refluxa is van, térdprotézis és tengelykorrekciós műtetre vár, e körülmények miatt nehezen tud mozogni. A II. r. vádlott az Igazságügyi Minisztérium „Bűncselekmények áldozatainak kárenyhítése” elnevezésű számlájára igazoltan 50.000 forintot utalt át. Ellene más büntetőeljárás nincs folyamatban.

[109] Terhelt³ III. r. vádlott karosszéria- és szerkezetlakatos, minősített hegesztő szakképzettségű. Az elsőfokú ítéletben rögzített munkahellyel már nem rendelkezik, jelenleg munkánélküli és kéthetes próbaidőn van az cégnév egyik alvállalkozó cégénél, ahol foglalkoztatása esetén havi 300.000 forint lesz a keresete. Ezen túlmenően függőben van egy takarítási munkája is, ahol irodákat és sportszarnokokat kellene takarítani. Élettársi közösségben él. A 2 és fél éves gyermeke most kezdi a bölcsődét és ezt követően élettársa is dolgozni fog. Vagyontalan, személyi hitel felvétele folytán terheli tartozás, mely 4 év múlva jár le, ennek havi törlesztőrésze 30.000 forint. Ellene a hatóságnév⁴ számsor⁷ szám alatt indult büntetőeljárás a 2022. augusztus 2. napján elkövetett lopás büntette és lopás vétsége miatt, a megalapozott gyanú közlésére vele szemben 2023. július 10. napján került sor.

[110] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla részben megalapozatlannak találta a Be. 592. § (2) bekezdés a), c) és d) pontja szerinti okból, mert az több ponton hiányosságban szenvedett, ellentétes volt a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, esetenként téves ténybeli következtetésen alapult.

[111] Ez a részbeni megalapozatlanság ugyanakkor a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján bizonyítás felvétele nélkül, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma, illetve ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető volt, melyre figyelemmel a másodfokú bíróság a megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki, illetve helyesbíti.

[112] A [11] bekezdést akként állapítja meg, hogy a vádlottak 2018 április elejétől a 2018. május 8. napján történt elfogásukig városnév területén marihuánával és hasisgyantával kereskedtek. Ezen időpontot megelőzően az I. r. vádlott már foglalkozott kábítószer értékesítéssel, de Terhelt3 III. vádlott is adott el tanú5nek mintegy 5 alkalommal marihuánát, azt azonban az eljárás során nem lehetett kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a vádlottak már 2018 áprilisát megelőzően is együttműködtek. A vádlottak között az egyes ügyletek a szállításra, tárolásra, értékesítésre mindig egyedi megállapodás alapján jöttek létre, az egyes megbízásokat az I. r. vádlott ajánlotta Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottnak. Ezen ügyletek jellemzője volt, hogy általában az I. r. vádlott szerezte be a készletet ismeretlen forrásból, kutatta fel a vevőket, egyeztetett a mennyiségről és az árról, a beszerzett készlet tárolásában és értékesítésében, szállításában pedig az adott megbízás kapcsán kialakult feltételeknek megfelelően közreműködött a II. és III. r. vádlott is.

[113] A [12] bekezdés első mondatát akként állapítja meg, hogy Terhelt1 I. r. vádlott Terhelt2 II. r. vádlottal egyeztetett a konkrét ügyletről, nevezetesen, hogy városnév területén mikor, hová kell menni, a kábítószer kitől kell átvenni és kinek kell továbbadni vagy esetleg tárolni azt, és a szolgáltatás ellenértékéről is. A második mondat első felében pedig azt rögzíti, hogy a II. r. vádlott ezt követően Terhelt3 III. r. vádlottnak továbbította az arra vonatkozó információt, hogy milyen ügyletet kellene lebonyolítaniuk. A harmadik mondataként pedig feltünteti azt is, hogy a III. r. vádlott nem minden esetben vállalkozott a neki szánt feladatokra.

[114] A [17] bekezdésben a metamfetamin tartalmú kristály helyett más, ítéleti bizonyossággal nem megállapítható típusú anyagot tüntet fel és rögzíti, hogy a 400 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,8 gramm volt, mely a jelentős mennyiség alsó határának 0,0066 %-a.

[115] A [21] bekezdést kiegészíti azzal, hogy 8 darab hasisgyanta tömb elnevezés feliratú volt. A II. r. vádlott által továbbértékesítés végett tartott kábítószeres totál-THC tartalma összesen helyesen 109,8 gramm volt, mely a jelentős mennyiség alsó határának 91,5 %-a.

[116] A [22] bekezdésben feltüntetett 7,49 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,015 grammra becsülhető, ami a jelentős mennyiség alsó határának a 0,000125 %-a, azt 4.000 forintért értékesítette a III. r. vádlott tanú5nek. Ezen túlmenően pedig 5 alkalommal mintegy 10 gramm marihuánát adott el tanú5nek a III. r. vádlott, ami által legalább további 20.000 forint bevételre tett szert. A 10 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,02 grammra becsülhető, ami a jelentős mennyiség alsó határának 0,000166 %-a. A III. r. vádlott által tanú5nek összesen értékesített mintegy 17,49 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,035 grammra tehető, ami a jelentős mennyiség alsó határának 0,000291 %-a.

[117] A [23] bekezdésben rögzíti, hogy a III. r. vádlottól lefoglalt 53 fő kender a jelentős mennyiség alsó határának 53%-a, a lefoglalt 1483,67 gramm marihuána és a 9 darab hasisgyanta tömb tiszta hatóanyag tartalma 182,04 gramm, ami a jelentős mennyiség alsó határának a 151,7 %-a, a III. r. vádlottnál termesztett és a lefoglalt kábítószer mennyisége ezáltal összességében a jelentős mennyiség alsó határának a 204,7%-ára tehető.

[118] A [24] bekezdésben megjelölt, a vádlottak által kereskedés céljából közösen megszerzett, tárolt és természetett kábítószeres együttes mennyisége a jelentős mennyiség alsó határának legalább 296,2 %-a.

[119] A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A mérlegelő tevékenység az elsőfokú bíróság feladata, mely köteles az indokolásban számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni, hogy az megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a logika szabályainak és teljeskörű volt-e. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét akkor teljesíti, ha az ítélet indokolásából nyomon követhető, hogy melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett. A törvényen alapuló, irányadó gyakorlat értelmében megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[120] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. A rendelkezésre álló bizonyítékokat előbb külön-külön ismertetette, azonban azokat nemcsak egyenként, hanem egymással összevetve is vizsgálat alá vette. A vádlottak védekezésével, az általuk tett vallomásokkal érdemben foglalkozott, értékelte a tanúvallomásokat, az igazságügyi szakértői véleményeket, az ismertetett okirati bizonyítékokat. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, másokat mely okból és miért vetett el. A mérlegelési tevékenysége logikai hibától csaknem mentes volt, némely esetben azonban iratellenes és hiányos is volt, téves ténybeli következtetést tartalmazott, e körülmények a tényállás kiegészítését, illetve pontosítását tették szükségessé.

[121] A II. r. vádlott védőjének fellebbezése kapcsán ugyanakkor megjegyzi az ítéltábla, hogy a védő új érveket az elsőfokú bíróság előtt elhangzott perbeszédéhez képest nem hozott fel, az általa kért enyhébb minősítéshez, melyet arra alapozott, hogy a II. r. vádlott terhén csak az elfogásakor használt autóban lefoglalt és a lakásán talált kábítószer mennyiséget lehet értékelni, a III. r. vádlott házában fellelt kábítószer nem, csak az elsőfokú bíróságtól eltérő mérlegeléssel lehetett volna eljutni. A törvényszék helytálló indokát adta a bizonyítékok mérlegelésénél, hogy a III. r. vádlottnál lefoglalt kábítószer miért köthető a II. r. vádlotthoz is, részletesen megindokolta, hogy a vádlottak tevékenysége hogyan fonódott össze, egymástól miért nem volt szétválasztható, ezért annak támadása a felülmérlegelés törvényi tilalmába ütközik. A II. r. vádlott a kábítószerrel való kereskedést tagadta, írásbeli vallomásában csak azt ismerte el, hogy szteroidokkal és táplálékkiegészítőkkel kereskedett, mely szerek az eljárásban nem kerültek feltalálásra, ellenben kábítószer igen, ezért e védekezésének az elvetése helytálló volt. Nem vitatja a másodfokú bíróság, hogy a vádlottak élhetnek a vallomás megtagadás jogával, mint ahogy tette azt a II. r. vádlott is a nyomozati szakban és védekezésük irányát is maguk választják meg, megtehetik azt is, hogy a cselekményre vonatkozóan releváns tényeket, konkrét adatokat nem osztanak meg az eljáró hatóságokkal, a bírósággal, ez azonban azt is jelenti, hogy a bíróságnak a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján kell a cselekvőségüket megállapítani, a megállapított tényállás esetlegesen nem minden részletre fog kiterjedni, csak azon körülményekre, amelyre adat merült fel, vagy amelyre logikai úton alappal következtetni lehet. Jelen ügyben is ily módon került sor a tényállás megállapítására, hiszen a vádlottak alapvetően tagadásban voltak, az ügyletek jellemzőit vagy a III. r. vádlott lakásán természetett ültetvényre vonatkozó együttműködést csak a lehallgatott telefonbeszélgetések tartalma alapján lehetett megállapítani, azt pedig, hogy az egyes ügyletek során milyen mennyiségű és minőségű kábítószer értékesítettek még azok alapján sem, csak azt, hogy a kereskedés tárgya kábítószer

volt, annak fajtájára pedig a lefoglalások adataiból, az egyes vádlottak által külön bonyolított adásvételekből volt következtetés vonható.

[122] A tényállás [11] bekezdésében foglaltak tekintetében rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le a cselekmény elkövetési idejére és nem tévedett akkor, amikor annak kezdő időpontját nem a vád szerinti 2018. januárjától, hanem csak 2018 áprilisától állapította meg, mert a lehallgatások tartalma és egyéb bizonyítékok alapján sem volt korábbi időpont megállapítható a terheltek együttműködésére. A III. r. vádlott lakásán természetű ültetvény létesítése és működtetése vonatkozásában sem álltak rendelkezésre konkrét adatok, e körben nem készült szakértői vélemény, a III. r. vádlott pedig arról tett vallomást, hogy azt egy hónapja üzemeltette. E körülmények alapján helyesen mérlegelt az elsőfokú bíróság a vádlottak javára kedvező módon, amikor az együttműködés kezdő időpontját nem a vád szerinti, hanem későbbi időpontra tette.

[123] Helyesen rögzítette a [16]-[18] bekezdések alapján, hogy az I. r. vádlott már korábban is foglalkozott kábítószer értékesítéssel, ezt a másodfokú bíróság a III. r. vádlott vonatkozásában is feltüntette a [22] bekezdésben rögzítettek tekintetével, hiszen a III. r. vádlott is adott el marihuánát 2018. május 8. napját megelőző 3-4 hónapban tanú5nek.

[124] Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás későbbi pontjai során maga is csak azt tudta rögzíteni, hogy a vádlottak marihuánával és hasis gyantával kereskedtek – a [17] bekezdés során megjelölt, tévedésből átadott metamfamin tartalmú kristályra vonatkozóan pedig szintén nem állt rendelkezésre semmilyen adat, amelyet ezáltal a másodfokú bíróság más, pontosan meg nem állapítható típusú anyagként tüntetett fel – a főként kifejezés használata indokolatlan volt, ezért a másodfokú bíróság a tényállást akként pontosította, hogy a vádlottak marihuánával és hasisgyantával kereskedtek.

[125] Az elsőfokú bíróság az indokolása során a bünszervezet jellemzőinek elemzésekor maga is arra hivatkozott, hogy a jelen ügyben nem volt megállapítható a szigorú alá-fölé rendeltségi viszony, bár a vádlottak között kétségtelenül volt egyfajta munkamegosztás. A lehallgatási anyag alapján azonban azt lehet helyesen rögzíteni, hogy a vádlottak között az egyes ügyletek a szállításra, tárolásra, értékesítésre mindig egyedi megállapodás alapján jöttek létre, az a vádlottak közötti alku kérdése volt, az egyes megbízásokat az I. r. vádlott ajánlotta Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlottnak. Az ügyleteket az jellemezte, hogy általában az I. r. vádlott szerezte be a készletet ismeretlen forrásból, akárcsak a vevőket, egyeztetett a mennyiségről és az árról, a beszerzett készlet tárolásában és értékesítésében, szállításában pedig a kialakult feltételek szerint közreműködött a II. és III. r. vádlott is, ezért ennek megfelelően pontosította az ítéltábla a [11] bekezdés további megállapításait a törvényszék által megállapított munkamegosztás helyett. E körülményekből a későbbiekben az állandó szervezet hiánya és az is következik majd, hogy az I. r. vádlott irányító szerepe a megbízói minőségéből fakad, akárcsak az általa adott utasítások.

[126] A [12] bekezdésben eszközölt módosítások azért voltak szükségesek, mert a beszélgetésekből kitűnt, hogy az volt a rendszeres, hogy Terhelt1 I. r. vádlott Terhelt2 II. r. vádlottal egyeztetett a konkrét ügyletről, nevezetesen, hogy városnév területén mikor, hová kell menni, a kábítószer kitől kell átvinni és kinek kell továbbadni vagy esetleg tárolni azt, és a szolgáltatás ellenértékéről is, a II. r. vádlott pedig ezt követően Terhelt3 III. r. vádlottnak továbbította az arra vonatkozó információt, hogy milyen ügyletet kellene lebonyolítaniuk, és az is, hogy a III. r. vádlott nem minden esetben vállalkozott a neki szánt feladatokra.

[127] A [16]-[17] bekezdésben rögzítésre került, hogy az I. r. vádlott mintegy 400 gramm marihuánát adott el tanú3nak. E kábítószer nem került lefoglalásra, ezért annak mennyiségét becsléssel kellett megállapítani, melyet az elsőfokú bíróság elmulasztott.

[128] A BH.2005.279. számú bírósági döntés rögzíti, hogy a lefoglalásra nem került, de a bíróság által becsléssel megállapított kábítószer mennyiség tiszta hatóanyag tartalmának megállapítása nem a vegyészszakértő feladata, az a bíróság kizárólagos ténymegállapítási körébe tartozik. Ennek során úgy kell a tényeket megállapítani mind a kábítószer mennyisége, mind annak tiszta hatóanyag tartalma tekintetében, hogy a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem lehet a vádlott terhére értékelni.

[129] Erre figyelemmel a másodfokú bíróság azt a Magyarországon 2018. folyamán lefoglalt, a Nemzeti Szakértői és Kutató Központban vizsgált marihuána hatóanyag tartalma alapján, mely a 0,2-20 % közötti tömeg% tartományba esett, a vádlottra kedvezően az alsó határértékkel számolva rögzítette és e 400 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalmát 0,8 grammban állapította meg, mely a jelentős mennyiség alsó határának 0,0066 %-a.

[130] A [21] bekezdésben pontosan megjelölte a másodfokú bíróság, hogy a hasisgyanta tömbök milyen felirattal voltak ellátva, mely megegyezett egyébként a III. r. vádlottnál lefoglalt hasisgyanta tömbökön lévő felirattal és pontosította a II. r. vádlottnál lefoglalt kábítószer tiszta hatóanyag tartalmát a vegyészszakértői vélemény megállapításait a vádlott javára figyelembe véve, melynek megfelelően az helyesen 109,8 gramm volt, mely a jelentős mennyiség alsó határának 91,5 %-a.

[131] A [22] bekezdésben tanú5 tanúként tett vallomása alapján a tényállást ki kellett egészíteni azzal, hogy a 2018. május 8. napján vásárolt marihuánát 4.000 forintért értékesítette számára a III. r. vádlott, míg a korábbi 5 alkalom során legalább 10 gramm marihuánát vásárolt, ami által a III. r. vádlott legalább további 20.000 forint bevételre tett szert. A 7,49 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma helyesen 0,015 grammra becsülhető, ami a jelentős mennyiség alsó határának a 0,000125 %-a, a 10 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,02 grammra becsülhető, ami a jelentős mennyiség alsó határának 0,000166 %-a. A III. r. vádlott által tanú5nek összesen értékesített mintegy 17,49 gramm marihuána tiszta hatóanyag tartalma 0,035 grammra tehető, ami a jelentős mennyiség alsó határának 0,000291 %-a.

[132] A [23] bekezdésben rögzíteni kellett, hogy a III. r. vádlottól lefoglalt 53 tömb kender a jelentős mennyiség alsó határának 53%-a, melyet nem a növényegyedekből kinyert hatóanyag tartalom alapján, hanem a növényegyedek számának figyelembevételével kellett megállapítani, tekintettel a Btk. 461. § (2) bekezdésére és (3) bekezdés a) pontjára.

[133] A III. r. vádlott lakásában és garázsában lefoglalt kábítószer vonatkozásában az igazságügyi vegyészszakértői vélemény megállapításai alapján a másodfokú bíróság rögzítette azoknak a III. r. vádlottra legkedvezőbb százalékos mennyiségi arányát. Ennek megfelelően a lefoglalt 1483,67 gramm marihuána és a 9 darab hasis tömb tiszta hatóanyag tartalma 182,04 gramm, ami a jelentős mennyiség alsó határának a 151,7 %-a. A III. r. vádlottnál termesztett és a lefoglalt kábítószer mennyisége összességében pedig a jelentős mennyiség alsó határának a 204,7%-ára volt tehető.

[134] A [24] bekezdésben megjelölt, a vádlottak által kereskedés céljából közösen megszerzett, tárolt és termesztett kábítószer együttes mennyisége a fentebb pontosított mennyiségek alapján a jelentős mennyiség alsó határának legalább 296,2 %-a.

[135] Ezen túlmenően helytállóan utalt a II. r. vádlott védője arra, hogy az indokolás [58] bekezdésében tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a számsor8 számú jelentést illetően, hogy aszerint a III. r. vádlottnak még 11 megállója van hátra, mert a beszélgetésről rögzített jelentés szerint csak egy megálló szerepel, ezért az áru terítésének időpontjaira vonatkozóan helyesen a [19] bekezdésben rögzítettek az irányadók.

[136] E hivatkozott beszélgetés további adatai azonban helytállóak és azok alapján arra is megfelelő következtetést vont le a törvényszék, hogy a II. r. vádlottnak miért kellett

tudnia arról, hogy a III. r. vádlott a lakásán kenderültetvényt gondoz. Egyébként azt, hogy a II. r. vádlott a III. r. vádlotthoz bejáratos volt, nemcsak a rendőri megfigyelésről készült jelentés támasztja alá, hanem az is, hogy a III. r. vádlott ingatlanára bejutást lehetővé tévő kulcsokat foglaltak le a II. r. vádlott elfogásakor az általa használt autóban, melyeket a későbbiek során ki is próbáltak.

[137] Ami pedig az I. r. vádlott ültetvényről való tudomását illeti, erre szintén következtetést lehetett levonni a lehallgatási anyagból. A számsor9 számú jelentésben rögzített beszélgetésből ugyanis az I. r. vádlott azon megnyilvánulásából, hogy „látott a garázsban egy ugyanolyan felnit, majd oda kéne adni” kitűnik, hogy szintén bejáratos volt a III. r. vádlott házába, garázsába, ahol nyilván észlelnie kellett az ültetvényt is, ez kiegészülve a vádlottak közötti együttműködés lényegével, melyre már fentebb történt utalás, nem vitatottan lehetővé tette a tényállásban foglaltak megállapítását.

[138] A II. r. vádlott védője hivatkozott továbbá még arra is, hogy védencének nem voltak saját vevői, ezért téves annak rögzítése, hogy saját vásárlóinak értékesített volna. E védői álláspontot a másodfokú bíróság nem osztotta, az elsőfokú bíróság ugyanis az indokolásában világosan kifejtette, hogy a II. r. vádlotthoz a vásárlójaként köthető tanú tanú vallomását nem fogadta el a tekintetben, hogy csak szteroidokat és táplálékkiegészítőket vett volna a II. r. vádlottól. Az a körülmény, hogy az ügyészség ezen ügyletet nem tette külön vád tárgyává, még nem jelentette annak akadályát, hogy a tényállásban a kifogásolt módon megjelenjen, különösen arra is figyelemmel, hogy a vádirati tényállás is így fogalmazott, így vádon túlterjeszkedés sem történt e megállapítással.

[139] Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás minden tekintetben megalapozottá vált, nem szenved a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így az a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[140] Az elsőfokú bíróság a kiegészített tényállás alapján okszerűen vont következtetést Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott bűnösségére, a cselekmények minősítése is törvényes.

[141] A törvényszék helytálló érvekkel fejtette ki, hogy a vádlottak esetében miért a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiban meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette valósult meg a vádlottak részéről, a kábítószer mennyiségére figyelemmel, melyet a vádlottak társtettesként követek el. A szándékegységre a megállapított tényekből valamennyi vádlott tekintetében szintén egyértelmű következtetés volt levonható.

[142] A kereskedői tevékenység megállapítása körében az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra és az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat iránymutatásaira, és azokat helytállóan vetette össze a jelen ügy sajátosságaival.

[143] A Kúria több határozatában is kifejtette a kereskedik elkövetői magatartással kapcsolatban, hogy ennél az elkövetői magatartásnál a kereskedésre irányuló szándékot kell bizonyítani, mint ahogy arra is rámutatott a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 1/2007. BJE határozata, hogy a forgalomba hozatallal - miként a kereskedéssel is - szükségszerűen együtt járó átadás ezt megelőzően több résztvékenységből tevődhet össze. A kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések haszonszerzésre irányulnak, és magukban foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladókhoz vagy a fogyasztókhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett, önálló cselekmény. A kábítószernek kereskedés céljára történő megszerzése önmagában akkor is a kereskedés körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá (BH2017. 144.).

[144] A forgalomba hozatal (kereskedés) megkezdéseként értékelendő a forgalmazással összefüggő résztvevő tevékenységek megvalósítása. Ha a rendelkezésre álló adatok, így pl. a lefoglalt kábítószer mennyisége alapján nem vonható le következtetés az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor nem a forgalomba hozatallal elkövetett, hanem valamely fogyasztói típusú elkövetési magatartással megvalósuló kábítószerrel visszaélés befejezett bűncselekménye állapítható meg a konkrét lefoglalt mennyiségek szerinti minősítéssel.

[145] Ha azonban adat van az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor ez az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozatallal elkövetett bűncselekmény megállapítására (1/2007. BJE III/3/a. pont). A kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelynek keretei között nem csak az eladó és a vevő, hanem még a rendszeres közvetítők is - mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői - tettesként vonhatók felelősségre.

[146] Jelen ügyben a lefoglalt kábítószer mennyiségén túl olyan további többlettények, adatok is megállapíthatóak voltak, amelyek a terheltek kábítószer-kereskedői tevékenységére nyújtanak következtetési alapot.

[147] A vádlottak cselekvőségére egyrészt rendelkezésre állt a lehallgatási anyag, tanúvallomások, ezen túlmenően azonban támpontot jelentett a cselekmény minősítésénél a lefoglalt kábítószer mennyisége, azok többfélése (szárított marihuána, hasisgyanta tömb, növényegyedek), valamint az is, hogy a III. r. vádlott garázsában, lakásában kábítószerrel szennyezett, kábítószer csomagolásához szükséges eszközök is fellelhetők voltak. Ez utóbbi körülmények, figyelemmel a lefoglalt kábítószer mennyiségére is, már önmagukban elegendőek lettek volna a kábítószer kereskedés megállapítására.

[148] A bűncselekményt a vádlottak egymással szándékegységben, egymás tevékenységéről tudva valósították meg, ezért helyes az elkövetői minőség társtettesként történt megállapítása esetükben. A társtettesek tudata ugyanis kölcsönösen kiterjed egymás tevékenységére, azaz a másik társtettes által kifejtett elkövetési magatartás lényeges mozzanataira, de ez nem jelenti azt, hogy annak minden részletét ismerniük kell. Ez az elkövetői minőség annak ellenére megállapítható, hogy egyébként a beszerzést vagy értékesítést az egymás között egyeztetett feladatmegosztás szerint nem együttesen, egyszerre végezték.

[149] Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra is, hogy a fellebbezéssel érintett vádlottak közül az I. és III. r. vádlottak kábítószer fogyasztók voltak és a saját fogyasztásuk biztosítása végett is tarthattak ugyan kábítószerrel, a cselekmény minősítése szempontjából azonban ennek nem volt jelentősége. Ha az elkövető ugyanis a fogyasztáson felül alapeseti, vagy jelentős, vagy különösen jelentős mennyiségre elkövetett mennyiségre követ el súlyosabb bűncselekményt, a fogyasztói pozícióját elveszíti, és a megvalósított elkövetői magatartásokhoz igazodó mennyiségek alapján kell a cselekményét minősíteni, ezért a súlyosabb elkövetői magatartásba beolvadt a kábítószer-fogyasztás.

[150] Az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat I. pontja szerint az azonos törvényi alaptényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, illetve többszöri megvalósulása természetes egységet alkot. Erre figyelemmel az I. r. és III. r. vádlottnak azon cselekménye, hogy saját vevőknek is adtak el, nem kaphatott külön értékelést.

[151] A II. r. vádlott védőjének az enyhébb minősítést célzó fellebbezése, mely azon alapult, hogy a cselekmény minősítését a II. r. vádlott lakásában és az általa használt autóban fellelt kábítószer mennyisége alapján kellene másképp minősíteni, a tényállásban rögzítettek alapján nem volt helytálló. Egyértelműen megállapítható volt ugyanis, hogy a II. r. vádlott cselekvősége a III. r. vádlott ingatlanában lefoglalt kábítószerrel is összefüggő volt, a

vádlottak a kábítószerrel való kereskedést szándékegységben folytatták, a minősítés alapját a II. és III. r. vádlottnál összesen lefoglalt kábítószer mennyisége határozza meg, mely a jelentős mennyiség alsó határát meghaladta, amely mennyiség csak a Btk. 176. § (3) bekezdése szerinti minősítés megállapítására ad alapot.

[152] A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[153] Ahogyan a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. Ezeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[154] A büntetés kiszabását befolyásoló körülmények közül a másodfokú bíróság részletesebben a bünszervezetben történt elkövetéssel kíván foglalkozni, figyelemmel arra, hogy az ügyészségi fellebbezés alapját az képezte, hogy az elsőfokú bíróság e körülményt nem látta megállapíthatónak és nem állapította meg az ehhez kapcsolódó jogkövetkezményeket sem.

[155] Az elsőfokú bíróság e büntetéskiszabás során értékelendő körülmény megállapíthatóságát körültekintően vizsgálta és indokát adta annak, hogy azt miért nem látta megvalósulni. Indokait az ítéltábla is osztotta, de azt az ügyészségi jogorvoslati kérelemben felvetettekre és a védői érvelésekben foglaltakra figyelemmel kiegészítendőnek tartotta.

[156] A bűncselekmények megvalósításakor hatályban lévő definíció szerint bünszervezet: a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[157] A vádlottak által elkövetett bűncselekmények elbírálásának idejére megváltozott a bünszervezet törvényi fogalma. Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a módosította a bünszervezet Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott fenti kritériumokat. E szerint bünszervezet a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A Btk. fenti módosítása 2019. július 10. napján lépett hatályba.

[158] A korábbi és a jelenleg hatályos fogalom meghatározás összevetéséből egyértelműen kiviláglik, hogy a korábbi fogalom meghatározáshoz képest az újabb tényállás további két többletelemet tartalmaz. Egyfelől a „hierarchikus szervezettséget”, másfelől a „konspiratív működést”. Ebből megállapítható, hogy az újabb fogalmi elemek meghatározása következtében szigorúbb feltételekhez kötötté vált a bünszervezet megállapítása, mert immár a konspiratív működést és a hierarchikus szervezettséget is megkívánja a törvényhozó, mely feltételeket az elkövetők tudatának is át kell fognia, ezért e fogalmi elemek hiánya esetén

felmerül a Btk. 2. § (2) bekezdése szerinti enyhébb büntető törvény alkalmazásának a lehetősége, így az új fogalom meghatározás vizsgálata elengedhetetlen.

[159] Az elsőfokú bíróság e fogalmi elemek lényegének meghatározásakor helyesen utalt arra, hogy a hierarchikus felépítésben az alá-fölérendelt döntési, végrehajtási szintek elkülöníthetők egymástól, a szervezeti felépítésnek pedig vertikális jellege van. A konspiratív működés jellemzői pedig az elkövetők közötti koordináció, a lebukás megelőzése érdekében tett lépések, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztása és a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűsége.

[160] Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor arra a következtetésre jutott, hogy e többletfeltételek a jelen ügyben nem valósultak meg.

[161] Azt helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság a hierarchikus felépítés kapcsán, hogy a vádlottak között valóban volt egyfajta feladatmegosztás, ez azonban nem a csoportot, hanem az egyes cselekmények elkövetését jellemezte. A tényállás [11] bekezdésben rögzített megállapításai egyértelmű teszik, hogy a cselekmény elkövetésére a vádlottak közötti egyedi megállapodások, megbízások révén került sor, azok közöttük alku tárgyát képezték, az egyes átadások-átvételek megvalósítása érdekében oszlottak meg közöttük a feladatok. Az I. r. vádlott irányító szerepe a megbízói szerepköréből fakadt, hiszen ő tudta, hogy kik akarnak kábítószerrel venni, vagy eladni, ő tudta megmondani, hogy hová kell menni, ki mikor, mit vesz, vagy ad el. Meg kellett szerveznie azt is, hogy ki viszi oda az adott árut, vagy ki veszi azt át, ha beszerzés történt, mikor kell azt esetleg tárolni. A lehallgatási anyagból jól nyomon követhető volt, hogy a II. és III. r. vádlott több esetben a számukra nem megfelelő díjazás miatt nem akart vállalkozni az I. r. vádlott által ajánlott feladatra, és olyan eset is volt, hogy a III. r. vádlott nem volt hajlandó részt venni a szállításban, vagy nem járult hozzá, hogy olyan autót szedjenek szét az ingatlanán, melyben kábítószer volt elrejtve. Mindezek a körülmények azt támasztják alá, hogy a bűnszervezeti megállapításhoz megkövetelt hierarchia a jelen ügyben nem volt megállapítható.

[162] A konspiráció feltételeinek vizsgálata során helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak közötti kommunikáció alapján, melynek során a kábítószer fogyasztók közötti ismert szlenget használták, míg a szállítási, átvételi helyeket pedig a legtöbbször név szerint megjelölték, mindezt saját telefonjukról, valamint a kábítószernek a saját lakásukban vagy az autójukban tárolására tekintettel, a konspiratív működés sem volt megállapítható, figyelembe véve azt is, hogy a bűncselekményből származó előny megosztása sem volt kétséget kizáróan feltárva.

[163] Nem tévedett a törvényszék akkor sem, amikor a csoport hosszabb időre való szervezettségét sem látta megállapíthatónak, érvelése helytálló volt azon az alapon, hogy ültetvény létesítésének körülményei nem voltak feltárhatók, mely álláspontját a tényállás rögzítésekor már kifejtette, ezzel az ítéltábla is egyetértett, ezért az erre történő ügyészi hivatkozás alaptalan, ugyanakkor az is kétségtelen, hogy annak rögzítését már a korábban a hierarchia kapcsán kifejtettek sem tették lehetővé, mivel a vádlottak közötti megbízások eseti jellegűek voltak.

[164] Mindezek alapján a vádlottak által megvalósított bűnözői kapcsolat nem érte el a bűnszervezet megállapításához szükséges szervezeti szintet, így azt a büntetéskiszabási körülmények között értékelni nem lehetett.

[165] Az elsőfokú bíróság e körülményeket helyesen tárta fel, az annyiban szorul pontosításra, hogy az I. r. vádlott terhén helyesen azt kellett súlyosító körülményként értékelni, hogy az ellene ugyancsak kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény miatt folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt követte el a cselekményt, ugyanakkor a korábbi büntetése nyilvántartásból való törlése miatt az I. r. vádlott is büntetlen előéletűnek számít.

[166] A III. r. vádlott javára további enyhítő körülmény az egy kiskorú gyermek tartásáról való gondoskodás, a II. r. vádlott esetében pedig, hogy az Igazságügyi Minisztérium által működtetett áldozatsegítő számlára befizetést eszközölt, ezen túlmenően valamennyi vádlott esetében a javukra volt értékelhető az elsőfokú ítélet keltétől a másodfokú határozat meghozataláig eltelt idő is, mely nekik nem róható fel, valamint a vádlottak által a legszigorúbb kényszerintézkedés hatálya alatt töltött idő is enyhít. Az I. r. vádlott védője által hivatkozott beismerő vallomás az I. r. vádlott javára nem írható, ugyanis ilyet nem tett, a bírósági eljárásban is csak a szteroidokkal való kereskedést ismerte el, a kábítószerrel való kereskedést nem.

[167] Az elsőfokú bíróság által a vádlottak büntetése között felállított belső arányossággal az ítéltábla nem értett egyet. Az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartama ugyanis mindössze hat hónappal haladta meg a II. r. és III. r. vádlottakkal szemben alkalmazott szabadságvesztés tartamát, mely büntetések közötti különbség így nem tükrözte kellően a vádlottaknak a cselekmény elkövetésében játszott szerepét, a bűnösség fokát és nem vette megfelelő mértékben figyelembe a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességét sem. Az I. r. vádlott az eljárás tárgyát képező bűncselekményben lényegesen hangsúlyosabb, mint II. r. és III. r. vádlotté, másrészt a személyében rejlő magasabb fokú társadalomra veszélyességet jól mutatja, hogy míg a II. és III. r. vádlott abba az irányba indult el a letartóztatásból történt szabadulását követően, hogy az életét rendezze, családot alapítottak, bejelentett munkahelyet létesítettek, legális jövedelmet igazoltak, a III. r. vádlott kábítószer-fogyasztó életmódjával felhagyott, addig az I. r. vádlott ellen a legszigorúbb kényszerintézkedés megszüntetése után további négy büntetőeljárás is indult.

[168] Mindezek alapján, a vádlottak javára és terhére szóló körülményekre, valamint a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyára és büntetési tételére figyelemmel, szem előtt tartva azt is, hogy a cselekményt kevésbé veszélyes, kannabisz tartalmú kábítószerre követték el, a másodfokú bíróság úgy látta, hogy a II. és III. r. vádlottakkal szemben alkalmazott szabadságvesztés tartama, az 5 év 6 hónap, mely a terhükre rótt bűncselekmény büntetési tételének az alsó határát, az 5 évet, alig haladja meg, azzal szinte egyenértékű, szükséges és egyben elégséges is a büntetési célok eléréséhez.

[169] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát azonban e vádlottakkal szemben a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján eggyel enyhébb, börtön fokozatban állapította meg az ítéltábla a büntetés kiszabásánál értékelt körülményekre figyelemmel.

[170] Az alkalmazott közügyektől eltiltás tartama a II. és III. r. vádlott esetében igazodott a főbüntetés tartamához, ezért azt változatlanul hagyta a másodfokú bíróság.

[171] E büntetésekből kiindulva az I. r. vádlottal szemben kiszabott joghátrány, a 6 év szabadságvesztés büntetés, az adott ügyben, az adott vádlottal szemben a büntetési célok elérését nem biztosítja, annak súlyosítása volt szükséges, osztva ezáltal a főügyészi álláspontot, ezért annak tartamát a másodfokú bíróság 7 év 6 hónapra felemelte, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának változatlanul hagyása mellett, ily módon eleget téve a belső arányosság követelményének is. Ezzel arányosan a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is 8 évre súlyosította.

[172] A II. és III. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést az ítéltábla mellőzte, mert bár kétségtelen, hogy e vádlottak a bűncselekményt haszonszerzés céljából követték el, de figyelemmel arra, hogy velük szemben végrehajtandó szabadságvesztés büntetés került kiszabásra és a jövedelmük munkavégzéséből ered, a pénzbüntetés kiszabásának törvényi feltételei nem valósulnak meg, ugyanis a büntetés végrehajtásának megkezdésével értelemszerűen megszűnik majd a jövedelemforrásuk. A vádlottak vagyontalanok, megtakarítással nem rendelkeznek, tartozás terheli őket, ezért a Btk. 50. § (2) bekezdésében

meghatározott azon feltétel, hogy megfelelő jövedelemmel, vagyonnak kell rendelkezniük a pénzbüntetés alkalmazásához, nem áll fenn.

[173] A II. és III. r. vádlottal szemben alkalmazott, B kategóriára meghatározott járművezetéstől eltiltás is törvényes volt, az megfelelt az e kérdésben irányadó 38/2007. BK. vélemény felállított követelményeknek is, annak mértékével is egyetértett a másodfokú bíróság.

[174] Az ítéltábla álláspontja szerint a fenti büntetések már arányban állnak a vád tárgyává tett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyával, igazodnak a bűnösség fokához és az elkövetők társadalomra veszélyességéhez is. E joghátrányok alkalmasak a Btk. 79. §-ában megfogalmazott általános és egyéni büntetési célok elérésére, azok szükségesek, de egyben elégségesek is az egyéni és az általános megelőzés megvalósításához, ez előmozdíthatja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást.

[175] Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában hozott, vele szemben vagyonekobjást elrendelő elsőfokú rendelkezés helytálló volt, annak indokaival a másodfokú bíróság egyetértett.

[176] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobjást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

[177] A tényállás 3. pontjában rögzítésre került, hogy Terhelt3 III. r. vádlott 2018. május 8. napján 7,49 gramm marihuánát adott el tanú5nek 4.000 forintért, ezt megelőzően pedig 5 alkalommal összességében mintegy 10 grammot, grammonként 2.000 forintért. Az ebből befolyt összesen legalább 24.000 forint összeg kétséget kizáróan a III. r. vádlottat gazdagította, s ennek megfelelően szerzett meg bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyont, így ezen összeg tekintetében vagyonekobjást kellett vele szemben alkalmazni.

[178] A rendelkezésre álló iratok alapján az elsőfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlott ismételt letartóztatásának kezdő napját helytelenül tüntette fel, azt javította az ítéltábla, amely azonban a beszámításra vonatkozó rendelkezést nem érintette.

[179] Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatának megváltozására figyelemmel az általuk 2018. november 12. napjától 2019. november 5. napjáig ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet akként számította be a Btk. 92. § (1) és (3) bekezdés a) pontja alapján, hogy egy napi szabadságvesztésnek négy napi ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[180] A törvényszék a feltételes szabadságra bocsátásról és annak legkorábbi időpontjáról a törvénynek megfelelően rendelkezett.

[181] Az elsőfokú bíróság a lefoglalt bűnjelekről kimerítően és helytállóan, szintén a törvénynek megfelelően határozott, akárcsak a felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről is.

[182] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés e) és f) pontjában írt személyes adatok vonatkozásában helyesbítette az ítéltábla az I. r. vádlott tényleges tartózkodási helyét és pontosította a II. és III. r. vádlott személyazonosító igazolványának számát, mert időközben azokban változás következett be.

[183] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában és az egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezések tekintetében a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[184] Az elsőfokú bíróság ítéletének keltétől a másodfokú határozat meghozataláig az I. r. vádlott által letartóztatásban töltött időt is beszámította az ítéltábla a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján.

[185] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2023. december 6. napján

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Emese s.k.
előadó bíró

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. február 15. napján kelt 22.B.507/2020/122. számú ítélete Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.150/2023/32. számú ítéletével 2023. december 6. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. december 6. napján

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: